

*A MAGYAR MADÁRTANI ÉS
TERMÉSZETVÉDELMI
EGYESÜLET
(MME)*

BIOTIKAI ADATOKRA VONATKOZÓ
ADATKEZELÉSI ÉS ADATVÉDELMI SZABÁLYZATA

Hatályos: 2021. január 22-től.

Tartalom

Tartalom	2
1 Fogalomtár	3
2 A szabályzat célja és hatálya.....	4
2.1 A szabályzat célja,.....	4
2.2 Szabályzat hatálya kiterjed:.....	4
2.3 Felelősök.....	5
3 Adatok tulajdonjoga	5
4 Adatgyűjtők, adatközlők és adattulajdonosok	6
5 Adatok tárolása	7
5.1 Adattárolási alapelvek.....	7
5.2 Technikai védelem.....	7
5.3 Adatvédelem	8
6 Adathozzáférés.....	8
7 Adatok felhasználása.....	9
8 Adatok kiadása harmadik félnek	10
8.1 Adatkiadás feltételeinek meghatározása	10
8.2 Adatigénylés	10
8.3 Adatigényléshez kapcsolódó döntési mechanizmus, személyek:	10
8.4 Adatkiadás és felhasználás	11
9 Mellékletek.....	12

1 Fogalomtár

Adatbázis: strukturált biotikai adatok összessége.

Adatbázis gazda: az adott adatbázis működéséért felelős személy az MME MKO munkatársa vagy megbízott felelőse.

Adatvédelem: minden olyan jogi, módszertani, fizikai, informatikai és egyéb eljárás, módszer, tevékenység, amelyet annak érdekében alkalmaznak, hogy a rendelkezésre álló adatokat a jogosulatlan, céltól eltérő felhasználástól megóvják. (Központi Statisztikai Hivatal definíciója alapján: https://www.ksh.hu/docs/szolgalatasok/adatigenyles/ksh_adatvedelmi_szabalyzat.pdf)

Adatcella: egy adott adatrekord egy adott adatmezőjében szereplő érték.

Adatgyűjtő: az a természetes személy, aki az adott adatrekordot gyűjtötte (az adott faj adatrekordban szereplő példányait meghatározta és megfigyelte, meggyűrizte, elpusztult példányát megtalálta stb.).

Adatkezelő: az a szervezeti egység, amely a biotikai adatok kezelésének eszközeit meghatározza, az adatbázisokat működteti, az adatok biztonságáról gondoskodik, valamint az adatkezeléssel kapcsolatos minden feladatot ellát. Az MME adatbázisaiban tárolt adatok kezelője az MME MKO.

Adatkoordinátor: bizonyos típusú adatrekordok koordinálására az MME által felkért szakértő (pl. fajkoordinátor, regionális koordinátor stb.).

Adatközlő: az a természetes vagy jogi személy, aki az adott adatrekordot egy online adatbázisba feltöltötte, vagy egyéb formában (pl. bármilyen típusú digitalizált adattábla, dokumentum, vagy papír alapú dokumentáció, terepnapló stb.) eljuttatja az MME MKO részére.

Adatmező: az adatbázis egy oszlopa, amely a vizsgált objektum azonos típusú (szám, szöveg, dátum stb.) egyedi jellemzőit tartalmazza.

Adatrekord: az adott biotikai adatbázis egy adatsora.

Adattulajdonos: a biotikai adat jogosultja, aki az adott adatrekordot a saját belátása vagy szabályzata alapján felhasználhatja és publikálhatja. Az adatgyűjtő minden esetben adattulajdonos is. Azon adatrekordoknál, amelynél az MME is adattulajdonos, ott az MME részéről a jelen szabályzatban foglaltak alapján történhet a felhasználás.

Alapadat: az adatbázisban tárolt adatrekord, amely a gyűjtött adatok minden adatmezőjét az eredeti rögzített felbontásban, változatlanul tartalmazza.

Biotikai adat: az élő szervezetekre és életközösségekre (növény-, és állattársulások) vonatkozó, előfordulási és egyéb természetvédelmi jelentőségű tulajdonságokra jellemző adat (az Agrárminisztérium Természetvédelmi Információs Rendszer definíciója alapján: http://www.termeszetvedelem.hu/print.php?pg=menu_1854&nyelv=0).

Érzékeny biotikai adat: olyan faj élőhelyének, szaporodó-, költőhelyének nagy pontosságú koordinátái, amelyet az MME szakmai testületei érzékenynek nyilvánítottak és felsorolásra kerültek a szabályzat mellékletét képező listában.

Fokozottan érzékeny biotikai adat: olyan, világszerte, vagy hazánkban veszélyeztetett faj adata, amelynél az emberi eredetű szándékos pusztítás vagy zavarás állományszintű problémát okozhat, és amelyet ezért az MME szakmai testületei fokozottan érzékenynek nyilvánítottak és felsorolásra kerültek a szabályzat mellékletét képező listában.

MME MKO: MME Monitoring és Kutatási Osztály, az MME adatbázisainak adatkezelője. Részegységei a Monitoring Központ és a Madárgyűrzési Központ.

Online adatbázis: a regisztrált felhasználók számára jelszavas azonosítást követően részlegesen vagy egészében elérhető biotikai adatbázis. Nem regisztrált felhasználók számára csak korlátozott funkciók, főként származtatott adatok, statisztikák és térképek elérhetőek (nyilvánosan böngészhetőek).

2 A szabályzat célja és hatálya

Az Adatkezelési és adatvédelmi szabályzat célja az MME munkatársai, önkéntesei, alvállalkozói és együttműködő partnerei által gyűjtött biotikai adatok tárolásának, védelmének és felhasználásának átlátható és egyértelmű szabályozása.

2.1 A szabályzat célja,

- 2.1.1 hogy az MME munkatársai, önkéntesei és alvállalkozói által gyűjtött biotikai adatok egységes, központi adatbázisokba kerüljenek. Ennek érdekében minden munkavállalóval, önkéntessel és alvállalkozóval kötött szerződésben rögzíteni kell a jelen adatkezelési szabályzat alkalmazásának kötelezettségét;
- 2.1.2 az egységes, központi biotikai adatbázis bővítése a természetvédelmi partnerszervezetekkel, adatok kölcsönös átadásán vagy cseréjén alapuló együttműködés révén. Ennek érdekében az együttműködési megállapodásban rögzíteni kell a jelen adatkezelési szabályzat alkalmazásának kötelezettségét;
- 2.1.3 az archív, jelenleg nem elérhető biotikai adatok begyűjtése a központi adatbázisba;
- 2.1.4 a központi adattárolás technikai feltételeinek hozzáigazítása az új szabályzathoz;
- 2.1.5 biztosítani, hogy a különböző adatbázisokban tárolt adatrekordok az alapadatok segítségével egy közös, ún. meta-adatbázis részét képezzék.

2.2 Szabályzat hatálya kiterjed:

- 2.2.1 Az MME minden szervezeti egységére, munkatársára és önkéntesére.
- 2.2.2 Az MME által tárolt minden biotikai adattípusra és adatra:

- MME online adatbázisaiba feltöltött adatokra,
- MME projektek keretében gyűjtött adatokra,
- MME tevékenysége során gyűjtött archív biotikai adatokra,
- MME által kezelt archív adatokra,
- MME által megbízás/megállapodás alapján kezelt adatokra.

- 2.2.3 Az MME minden, a biotikai adatok gyűjtésében együttműködő alvállalkozójával és partnerével kötött szerződésre és megállapodásra.
- 2.2.4 A biotikai adatokhoz kapcsolva tárolt személyes/szervezeti vagy egyéb adattípusokra is, azonban a személyes adatok védelméről szóló speciális szabályzatnak megfelelően.

2.3 Felelősök

- 2.3.1 Az adatkezelés, adatvédelem és adatszolgáltatás általánosan felelős személye az MME MKO mindenkori vezetője.
- 2.3.2 A szabályzat mellékleteiről, az adatkérésekről és más felmerülő kérdésekről az MME Elnöksége által felkért szakértői csoport dönt, amelynek tagjai az MME érintett szakosztályainak, osztályainak a képviselői és független szakértők lehetnek.
- 2.3.3 Az adatkezeléssel, adatvédelemmel és adatszolgáltatással kapcsolatosan felmerülő vitás kérdésekben az MME Elnöksége dönt.

3 Adatok tulajdonjoga

Az MME által tárolt adatrekordok tulajdonjogi viszonyait a következő kategóriákba soroljuk:

- 3.1.1 **Alapértelmezett:** Az adatrekord tulajdonosai az adatgyűjtő és az MME. Az MME önkéntes adatgyűjtője vagy együttműködő partnere által gyűjtött adatok alapértelmezett módon ebben a kategóriában kerülnek rögzítésre, hacsak nem rendelkeznek másképpen (ld. alább). Az MME részére az adatgyűjtő által átadott publikálatlan (papír alapú feljegyzésekből, különböző formátumú digitális tartalmakból) vagy publikált archív anyagokból az MME munkatársai által adatbázisba rögzített adatok is ebbe a kategóriába tartoznak, amennyiben az adatgyűjtő elérhető (egyéb esetben ld. alább az „archív” kategóriánál).
- 3.1.2 **Részleges:** Az MME az adat vonatkozásában teljes körű tulajdonjogokkal rendelkezik, míg az adatgyűjtőt csak részleges jogok illetik meg: az adatot saját célra és tudományos publikációhoz felhasználhatja. A publikációt megelőzően köteles az MME MKO vezetőjével egyeztetni, a publikációban forrásként az MME adatbázisát megjelölni, valamint a megjelent publikációt megküldeni. Ugyanakkor az adatgyűjtő az adatokat haszonszerzési céllal nem használhatja fel, harmadik félnek nem adhatja át. Az MME munkatársainak munkakörükből eredő és munkaidőben végzett adatgyűjtése, valamint az adott biotikai adatok gyűjtésére megbízási szerződéssel alkalmazott külső munkatársai és alvállalkozói által szerződésben foglalt munkája során gyűjtött biotikai adatok ebbe a kategóriába tartoznak.
- 3.1.3 **Kizárólagos:** Amennyiben az önkéntes adatgyűjtő, együttműködő partner vagy az MME-t megbízó szervezet úgy rendelkezik, az adatrekord az adatgyűjtő kizárólagos tulajdonában marad, az MME csak adatkezelői jogokkal rendelkezik, az MME-nek megőrzésre, kezelésre átadott adatok kizárólagos tulajdonjoga az adatgyűjtőé/adatközlőé marad. Minden adatkezeléssel, származtatott adatok megjelentetésével kapcsolatban az adatkezelési megbízási alapján vagy az adattulajdonossal történő egyeztetést követően kell eljárni.
- 3.1.4 **Egyedi:** Azok az adatrekordok, amelyek esetén az adatgyűjtőn és az MME-n kívül egyéb természetes vagy jogi személy is jelzi adattulajdonosi státuszát (pl. az adatgyűjtő munkáltatója/megbízója, az adatgyűjtés finanszírozója stb.). Az adattulajdonos(ok) ebben az esetben külön nyilvántartásba kerül(nek) az adatbázisokban. Amennyiben az MME nincs

felsorolva az adattulajdonosok között, úgy ebben az esetben csak adatkezelői jogokkal rendelkezik a 'Kizárólagos' kategóriánál leírtaknak megfelelően.

- 3.1.5 **Archív:** Azok az adatrekordok, amelyek esetén az adatgyűjtő és/vagy adattulajdonos(ok) már nem elérhetőek (pl. természetes személy halála, jogi személy jogutód nélküli megszűnése), vagy eseti (pl. lakossági) bejelentőtől származik az információ, az adatok kizárólagos tulajdonosává válik az MME. Ide tartoznak az MME és/vagy önkéntesei által gyűjtött, az MME-nek átadott archív, papír alapú feljegyzésekből, vagy naplókából származó, az MME munkatársai által bekódolt, digitalizált adatok is, amennyiben az adatgyűjtő és/vagy adattulajdonos(ok) már nem elérhetőek.

4 Adatgyűjtők, adatközlők és adattulajdonosok

Az adatgyűjtők, adatközlők és adattulajdonosok neve/azonosítója az adatrekordok elválaszthatatlan része, így ezek tárolását minden együttműködő természetes és jogi személynek el kell fogadnia. Azonban az adatok felhasználása, exportálása, harmadik félnek történő átadása során a különböző adatgyűjtők, adatközlők és adattulajdonosok adatai csak hozzájárulásuk esetén jeleníthetők meg, tehetők közzé vagy adhatóak át.

Az adatgyűjtők és adatközlők lehetnek:

- 4.1.1 Rendszeres adatközlők: Az MME tagnyilvántartásában és/vagy biotikai adatbázisaiban regisztrált, önkéntes vagy szerződéses adatközlők.
- Önkéntes, regisztrált adatgyűjtők és adatközlők
 - A regisztráció során nyilatkozatot töltenek ki az alábbiakról:
 - Az MME adatkezelési és adatvédelmi (jelen) nyilatkozatát megismerte és elfogadja.
 - Az általa gyűjtött adatok az "alapértelmezett" kategóriába tartoznak, ha erről másként nem rendelkezik.
 - A neve megjeleníthető-e a kimutatásokban, összesítésekben, adatvizualizációkban.
 - A neve kiadható-e az adatrekordok részeként lekérdezések, adatszolgáltatások során.
 - A neve és elérhetősége kiadható-e harmadik félnek, az adataival kapcsolatos kommunikáció elősegítése céljából.
 - MME munkatársai vagy szerződéses adatközlők
 - Szerződésben kell szerepeltetni, hogy a munkavállaló vagy a szerződéses partner az MME adatkezelési és adatvédelmi szabályzatnak megfelelően kezelheti az érintett adatokat. Az általa gyűjtött adatok "Részleges" kategóriába tartoznak.
 - Ugyanúgy szükséges regisztrálniuk és nyilatkozniuk, mint az önkéntes adatközlőknek.
 - Szervezeti adatközlők
 - Együttműködési megállapodásban és/vagy szerződésben kell rögzíteni, hogy az alvállalkozó vagy egyéb jogi viszony keretében átadott adatokra vonatkozólag elfogadja az MME adatkezelési és adatvédelmi szabályzatát és az adatokkal átadott személyes adatok kezelésére vonatkozó feltételeket.

- 4.1.2 Eseti adatközlők: Minden olyan adatközlő, aki az előző kategóriába nem sorolható (pl. lakossági bejelentő). A beérkezett adatok az "archív" kategóriába tartoznak, ha a bejelentő másképp nem rendelkezik, ezért az MME online, adatközlésre lehetőséget adó felületein minden esetben szerepelnek a választható lehetőségek.

5 Adatok tárolása

Az MME számára kiemelt jelentőségű minden biotikai adat, így ezek tárolását, rendszerezését és hozzáférhetőségét az MME MKO által összehangoltan, a kifejezetten erre a célra üzemeltetett adattároló eszközökön gondoskodik, amelyen az adatvédelem mind jogi, mind technikai, mind szakmai oldalról biztosított, illetve követi az informatikai fejlesztéseket.

5.1 Adattárolási alapelvek

- 5.1.1 Az MME adatkezeléssel és adatvédelemmel megbízott egysége az MME MKO, ezen belül a Monitoring Központ és a Madárgyűrűzési Központ.
- 5.1.2 Az MME az összes biotikai adatot olyan (lehetőleg online) adatbázisokban tárolja, ahonnan a felhasználók a felhasználói jogosultságuknak megfelelő szintű adatokat elérhetik.
- 5.1.3 Olyan speciális adatbázisok esetén, amelyek nem építhetők be a központi alapadatbázisokba, a szervezet az archiválást az eredeti adatbázis struktúrában végzi (egy részletes leírással együtt), az MME MKO erre a célra üzemeltetett adattároló eszközein, de az alapadatbázisokkal kompatibilis adattartalmat ebben az esetben is integrálja online adatbázisaiba.
- 5.1.4 Az adatok tárolására munkahelyi, személyes használatú, magán vagy más szervezet által birtokolt informatikai eszközök csak ideiglenesen használhatóak. Lehetőség szerint kerülendő minden ilyen megoldás, de ha valamilyen okból ez máshogy nem megoldható, akkor is legalább félévente el kell végezni az archiválást az MME MKO erre a célra üzemeltetett adattároló eszközein.
- 5.1.5 Ha az MME bármely szervezeti egysége új biotikai adatgyűjtést, adatbázis fejlesztést tervez, ezt az MME MKO-val való egyeztetést követően teheti meg.

5.2 Technikai védelem

Az MME és azon belül az MME MKO mindent megtesz a biotikai adatok technikai védelmében. Megelőző és védelmi intézkedéseink:

- 5.2.1 jogosulatlan hozzáférések kivédése - az online adatbázisokban a felhasználók csak a saját hozzáférési szintjüknek (ld. 5.4.) megfelelő jogosultsággal rendelkeznek. Erről az adott adatbázis leírásában részletes ismertető van közzé téve. A magasabb szintű hozzáféréssel rendelkező felhasználók megnevezése és az adatbázis adminisztrátorának elérhetősége a felhasználók előtt nyilvános.
- 5.2.2 technikai védelem - az adatbázisok biztonságos hardver és szoftver környezetének biztosítása, azok rendszeres tesztelése és karbantartása.
- 5.2.3 biztonsági mentések:
- napi rendszerességű mentések az MME szerverein,

- legalább havi rendszerességgű, a „master adatbázisoktól” eltérő, távoli helyre történő másolat készítése,
- az MME szerverein lévő tartalmak rendszeres (napi vagy heti) mentése a „felhőbe”.

5.3 Adatvédelem

5.3.1 Jogosulatlan adatkiadások, adatfelhasználások megelőzése:

- Az adatokat a technikai védelemmel és a nyilvántartások vezetésével óvjuk a jogosulatlan felhasználásoktól.
- Az MME MKO a központi adatbázisokból történt exportálásokról és az adatok kiadásáról nyilvántartást vezet, mind az offline, mind az online úton történő esetekben, így is hozzájárulva a jogosulatlan adatfelhasználások könnyebb felderítéséhez.
- Az MME minden szervezeti egysége szintén köteles nyilvántartást vezetni a saját, az MME MKO központi adatbázisain kívül tárolt adatainak kiadásáról és felhasználásáról.

5.3.2 Érzékeny és fokozottan érzékeny biotikai adatok védelme:

- Az érzékeny biotikai adatokhoz csak 2,5*2,5 km pontosságú térbeli felbontásban férhetnek hozzá a felhasználók. Alapadat szintű térbeli meghatározással csak az adattulajdonosok, koordinátorok és adatkezelők férhetnek hozzá a biotikai adathoz. Az előzőekben meghatározott, 2,5*2,5 km pontosságú hozzáférésnél nagyobb pontosságú, konkrét helyre vonatkozó adatok megadásához az adatkezelő által megnevezett terület hozzájárulása szükséges.
- A fokozottan érzékeny biotikai adatokhoz csak 10*10 km térbeli felbontásban férhetnek hozzá a felhasználók. Ennél finomabb térbeli felbontással csak az adattulajdonosok, adatkoordinátorok és adatkezelők férhetnek hozzá az adathoz. Az előzőekben meghatározott, 10*10 km pontosságú hozzáférésnél nagyobb pontosságú, konkrét helyre vonatkozó adatok megadásához az adatkezelő által megnevezett terület hozzájárulása szükséges.
- Az adatkezelés szempontjából érzékeny és fokozottan érzékeny fajok listáját a II. melléklet tartalmazza.
- Az érzékeny vagy fokozottan érzékeny fajokra vonatkozó adatok kezelésével kapcsolatban be kell vonni az adott fajok felelős koordinátorait vagy adott földrajzi egység képviselőjét.

5.3.3 Adatgyűjtők, adatközlők és felhasználók személyes adatainak védelme, az MME személyi adatokra vonatkozó adatvédelmi szabályainak betartásával.

6 Adathozzáférés

Adathozzáférési szintek az adatbázisokban:

- 6.1.1 Adatgyűjtő/Adatközlő: az általa gyűjtött és/vagy feltöltött adatokhoz teljes hozzáféréssel rendelkezik, azokat szabadon felhasználhatja.
- 6.1.2 Adatkoordinátor: a koordinátori tevékenységével kapcsolatos szakterület adataihoz hozzáféréssel rendelkezik, azokat felhasználhatja az MME stratégiai tervében megfogalmazott természetvédelmi munkája során. Adatokat harmadik félnek nem adhat át. Az egyes adatkoordinátorok jogosultsági körét a következők alapján kell és lehet meghatározni: (1) adatbázis, (2) taxon (pl. faj vagy fajcsoport vagy általános), (3) helyszín (pl.

egy megye vagy nemzeti park igazgatóság működési területe vagy országos hatáskör), (4) adott adatcella értékek (pl. megkerülési ok = áramütés).

6.1.3 Adatkezelő: az MME MKO munkatársa vagy megbízott felelőse. Valamennyi, vagy a megbízásnak megfelelő típusú adathoz hozzáfér, azokat operátori szinten technikailag kezeli, az adatbázis gazda vagy az MME MKO vezetőjének utasításai alapján.

6.1.4 Adatbázis gazda: az adott adatbázis működéséért felelős személy az MME MKO munkatársa vagy megbízott felelőse.

7 Adatok felhasználása

Az MME adatbázisaiban tárolt adatokat a következő módokon lehet felhasználni:

7.1.1 MME belső használat:

- Az MME az adatbankjaiban tárolt adatokat felhasználhatja saját stratégiai tervében megfogalmazott természetvédelmi tevékenysége során, éves jelentések, beszámolók, adatbank vizualizációk készítéséhez (összesítések, grafikonok, térképek stb., pl. Magyarország Madarai www.mme.hu/magyarorszagmadarai).
 - A származtatott adatok mellett, a grafikonokon, térképeken stb. fel kell tüntetni, hogy az eredmények adatforrása az MME adatbankja (lehetőleg pontos megjelöléssel, pl. MAP, Madárgyűrzési stb.).
 - Az online vagy kiadványokban közzétett származtatott adatok (összesítések, grafikonok, térképek stb.) az MME tulajdonát képezik, ezeket más weboldalon vagy kiadványban csak az MME engedélyével lehet felhasználni.
- Az MME szervezeti egységei a munkájukhoz szükséges alapadatokat exportálhatják, illetve kikérhetik. Az adatokat harmadik félnek nem adhatják tovább. Az adatexportálást/kiadást az MME MKO naplózza.
- Egy adott MME szervezeti egységhez tartozó projekt adatainak felhasználásáról a projekt és a szervezeti egység vezetője dönt, jelen szabályzat figyelembevételével.

7.1.2 A regisztrált adatgyűjtők és adatközlők adathasználata:

- az általuk gyűjtött (feltöltött) adatokat exportálhatják, kikérhetik saját felhasználás céljára. Az adatexportálást/kiadást az MME MKO naplózza.

7.1.3 MME-AM együttműködési megállapodás kedvezményezettjeinek adathasználata:

- A megállapodásban foglaltaknak megfelelően a szakminisztériumnak, szakhatóságnak átadott alapadatokat a kedvezményezett szervezetek a természetvédelmi feladatok ellátása során használhatják. Az elérhető adatokat harmadik félnek csak az MME-vel történt egyeztetést követően adhatják át.

8 Adatok kiadása harmadik félnek

8.1 Adatkiadás feltételeinek meghatározása

- 8.1.1 Alapadatok harmadik félnek történő átadása csak meghatározott nyilvános protokoll alapján történik.
- 8.1.2 Az állami természetvédelmi szervezetekkel, szakminisztériummal történt megállapodások alapján az MME adatokat adhat át Nemzeti Park Igazgatóságnak, a Természetvédelmi Információs Rendszer számára, Szakminisztérium, Szakhatóság részére.
- 8.1.3 Az MME szervezeti egységeihez köthető kutatási engedélyekben leírt kötelezettségek alapján adatokat adhat át az illetékes hatóságnak.
- 8.1.4 Az MME alapvetően csak olyan felhasználási célra ad ki alapadatokat, amely a stratégiai tervével nem ellentétes. Ez lehet tudományos kutatás, természetvédelmi háttér tanulmány, kezelési vagy gazdálkodási terv.

8.2 Adatigénylés

- 8.2.1 Az MME adatbázisaiból alapadat igényléséhez az MME honlapján elérhető adatigénylő űrlap kitöltése szükséges (III. Melléklet).
- 8.2.2 Az adatkérések és azok státusza a felhasználók előtt nyilvános.
- 8.2.3 Az adatigénylőnek részletesen ki kell fejtenie, hogy milyen célból igényli az adatokat.
- 8.2.4 Az adatigénylőnek pontosan kell definiálnia, hogy milyen adatbázisból, mely adatmezőket és rekordokat igényli.

8.3 Adatigényléshez kapcsolódó döntési mechanizmus, személyek:

- 8.3.1 Bírálók: az adatbázisra vonatkozó speciális szabályokban meghatározott személy vagy testület, ennek hiányában az MKO vezetője és az általa felkért szakértők.
- 8.3.2 Elbírálás ideje: legfeljebb 3 hét.
- 8.3.3 Adatkéréssel összefüggő értesítési és döntési szintek:
 - Az adatigénylés elbírálási határidején belül az érintett adatgyűjtők értékelhetik az online adatfelületen nyilvánosan megjelenő adatkérést (értesítési és döntési kötelezettség nincs).
 - Az adatkérésben szereplő adatok alapján az MME érintett szervezeti egységének vezetőjét értesíteni kell és be kell vonni a döntési mechanizmusba.
 - Ha az adatkérés érzékeny vagy fokozottan érzékeny biotikai adatokat is érint, az adott fajkoordinátorát értesíteni kell és be kell vonni a döntési mechanizmusba.
 - Ha az adatkérés egy-egy kiemelt területet vagy adatközlőt érint, az adott személyt és/vagy az MME területi egységét értesíteni kell és be kell vonni a döntési mechanizmusba.
 - Ha az adatkérés olyan adatot érint, amely esetén az MME nem adattulajdonos ("kizárólagos" vagy bizonyos "egyedi" tulajdonban levő adatok), az adat tulajdonosát értesíteni kell és be kell vonni a döntési mechanizmusba.
 - Az adatkérés elutasítása esetén fellebbezési lehetőség: az MME Elnökségnek küldött írásos dokumentummal.

- 8.3.4 Az adatszolgáltatás esetleges költségtérítési díja az alábbi kategóriákba történő besorolás alapján kerül meghatározásra:
- Ingyenes adatszolgáltatás: nonprofit szervezet vagy magánszemély egyértelműen az MME stratégiai céljainak megfelelően, üzleti haszonszerzés nélkül használja fel az átadott adatokat, és az adatszolgáltatás nem jár jelentős munkaidő ráfordítással az MME részéről.
 - Költségtérítés ellenében végzett adatszolgáltatás: nonprofit szervezet vagy magánszemély egyértelműen az MME stratégiai céljainak megfelelően, üzleti haszonszerzés nélkül használja fel az átadott adatokat, és az adatszolgáltatáshoz szükséges munkaidő költségtérítési díja számolható fel az MME részéről.
 - Térítésköteles adatszolgáltatás: az előbbi két kategóriánál részletezett feltételeknek nem megfelelő, de az MME stratégiai céljaival nem ellentétes felhasználás esetén az adatszolgáltatási díj eseti elbírálás alapján kerül megállapításra.

8.4 Adatkiadás és felhasználás

- 8.4.1 Az adatok átvételével az adatigénylő elfogadja az adatfelhasználási alapelveket.
- 8.4.2 Az adatfelhasználás csak az elfogadott adatigénylésben leírt célokra, egyszeri alkalomra érvényes.
- 8.4.3 Az adatátadás nem érinti az adatok tulajdonjogának átruházását.
- 8.4.4 Az adatokat az adatigénylő harmadik fél számára nem adhatja tovább.
- 8.4.5 Az MME MKO minden alapadat kiadást naplóz.
- 8.4.6 Az adatok felhasználásával kapcsolatos minden publikációban és jelentésben hivatkozni kell arra, hogy azok forrása az MME (lehetőség szerint hivatkozva a megfelelő adatbázisra pl. az MME Madárgyűrzési Adatbankja).
- 8.4.7 A kiadott alapadatokról készült bármilyen tanulmányt vagy publikációt, online megjelenést stb. elérhetővé kell tenni az MME számára.
- 8.4.8 Amennyiben a publikációban vagy jelentésben felhasznált alapadatok jelentős része egy adatgyűjtőtől vagy egy adattulajdonostól származik, akkor azok nevét és feltüntetendő adatait az MME az adatátadáskor jelzi az adatigénylő felé, akinek azt az adatok felhasználásával készült publikációban vagy jelentésben kötelező feltüntetni.
- 8.4.9 Amennyiben a kiadott alapadatok jelentős része egy adott projekt/szerződés keretében került begyűjtésre, akkor a projekt/szerződés adatait (azonosító, finanszírozó szervezet) az MME az adatátadáskor jelzi az adatigénylő felé, akinek azt az adatok felhasználásával készült publikációban vagy jelentésben kötelező feltüntetni.
- 8.4.10 Egyedi adatrekord hivatkozásnál az adatgyűjtő személyét – a vele történt egyeztetést követően – fel lehet tüntetni.
- 8.4.11 A felhasználónak az esetleges észlelt pontatlanságokról tájékoztatnia kell az MME MKO-t.
- 8.4.12 Az adatok pontosságáért, illetve az adatok vagy az adathordozó használatából eredő esetleges károkért az MME MKO nem vállal felelősséget.
- 8.4.13 Az adatkérőnek a kapott adatokat 12 hónapon belül fel kell dolgoznia, ezután a jogosultsága lejár (amennyiben az adatokat továbbra is használni kívánja, ezt újabb adatkérő lapon kell igényelni).
- 8.4.14 Az adatkiadást követően az adatkérőnek tájékoztatni kell az MME MKO-t az adatfelhasználás státuszáról.

9 Mellékletek

I.Melléklet Adatbázisok felsorolása

Online felületen aktív, regisztrált felhasználók számára elérhető adatbankok:

Cél, hogy azok a biotikai adatok, amelyek az MME alap adatbankjaiban tematikailag, technikailag tárolhatóak, ott kerüljenek rögzítésre, archiválásra.

- Fecske és gyurgyalagfigyelő adatbázis (<https://fecskefigyeloadatbazis.mme.hu>)
- Fehér gólya fészekadatbázis (<https://golya.mme.hu>)
- Herptérkép (<https://herpterkep.mme.hu>)
- Jeladós madarak (<https://www.satellitetracking.eu>)
- Madáratlasz Program (<https://map.mme.hu>)
- Madárgyűrűzési adatbank (<http://tringa.mme.hu:8080/mme>)
- Mindennapi Madaraink Monitoringja (<https://mmm.mme.hu>)
- ODÚ adatbázis (<https://oduadatbazis.mme.hu>)
- RTM adatbázis (<https://rtm.mme.hu>)
- Természetfigyelő adatbázis (<https://termeszefigyelo.mme.hu>)
- TOTEM adatbázis (<https://totem.mme.hu>)
- Vizimadár adatbázis (<https://vizimadaradatbazis.mme.hu>)

Online felületen (jelenleg) nem elérhető adatbázisok, projektadatok

Projektenként vagy témánként tárolni kell a kisebb adatbázisokat. Fontos, hogy minden (projektekől) beérkezett, nem egységes formátumú adatbázishoz készüljön részletes leírás.

- RMVSzO fajokra lebontott fészkelési és előfordulási adatok.
- LIFE projektek keretében gyűjtött biotikai adatok.

II. Melléklet Adatkezelés szempontjából érzékeny és fokozottan érzékeny fajok listája

Fokozottan érzékeny fajok:

Madarak

- Kígyászölyv
- Békászó sas
- Fekete sas
- Törpesas
- Rétság
- Parlagi sas
- Szirti sas
- Kerecsensólyom
- Uhu
- Pusztai sas
- Fekete gólya
- Vándorsólyom

Hüllők:

- Rákosi vipera
- Keresztes vipera
- Kaszpi haragossikló

Az fokozottan érzékeny fajok listáját a szabályzatnak megfelelő működést felügyelő bizottság döntése után a szabályzat következő verziójában frissítésre kerül.

Érzékeny fajok:

Az érzékeny fajok listáját a szabályzatnak megfelelő működést felügyelő bizottság döntése után a szabályzat következő verziójában kerül közzétételre.

III.Melléklet Adatigénylési űrlap tartalma

Név:

E-mail:

Telefonszám:

Szervezet:

Projekt.

Diák/Hallgató oktatási intézményben készülő dolgozat esetén

Oktatási intézmény:

Dolgozat címe/témája:

Vezető tanár.

Adatigénylés célja.

Adatigénylés melyik adatbázisra vonatkozik:

Igényelt adatok részletes leírása.

Eredmények várható megjelenése (tervek szerint mikorra várható eredmény, publikáció, tanulmány, ezek holt lesznek elérhetőek?):

IV.Melléklet A Madárgyűrűzési Adatbank speciális szabályai

Háttér:

Az MME Madárgyűrűzési Központ szervezi a magyarországi madárgyűrűzést és kezeli a Magyar Madárgyűrűzési Adatbankot. A működtetés háttérét az FM-MME között létrejött megállapodás rögzíti:

http://www.mme.hu/sites/default/files/binary_uploads/6_termeszetvedelem/madargyuruzesi_kozpont/fm_mme_egyuttmukodesi_megallpodas_mmadargyuruzes_es_monitoring.pdf

A Madárgyűrűzési Központ szabályzata:

http://www.mme.hu/sites/default/files/binary_uploads/6_termeszetvedelem/madargyuruzesi_kozpont/madargyuruzesi_kozpont_szabalyzatai.pdf

A Madárgyűrűzési Központ az EURING magyarországi tagszervezete:

http://www.mme.hu/sites/default/files/binary_uploads/6_termeszetvedelem/madargyuruzesi_kozpont/constitution_of_euring_0.pdf

A Madárgyűrűzési Adatbank adatszerkezete az EURING Exchange Code 2000+ elvét követi:

<https://euring.org/data-and-codes/euring-codes>

A Madárgyűrűzési Adatbank és az azt kezelő alkalmazás (Tringa) felhasználói jogosultságai és a madárgyűrűzési adattípusok:

http://www.mme.hu/sites/default/files/binary_uploads/tringa_felhasznalasi_utmutato.pdf

Tringa alkalmazás: <http://tringa.mme.hu:8080/mme/>

Felhasználói regisztráció a Madárgyűrűzési Központon keresztül lehetséges

Általános, országos madárgyűrűzési engedély: Pest Megyei Kormányhivatal (PMKH)
Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály: PE-KTF/97-13/2017. Érvényes: 2017-től, 2027. március 31-ig: http://www.mme.hu/sites/default/files/pe_ktf_97_13_2017_vvt.pdf

Madárgyűrűzési adatbank adatközlői:

- Regisztrált madárgyűrűzők (érvényes madárgyűrűzési engedéllyel rendelkeznek): a szabályzat és a hatósági engedély alapján adatjelentési kötelezettségük van (gyűrűzési és visszafogási adatok).
- Regisztrált adatfeltöltők: megfigyelési és kézrekerülési adatokat töltenek fel az adatbankba.
- Nem regisztrált hazai vagy külföldi, rendszeres vagy alkalmi adatközlők: A Madárgyűrűzési Központnak küldött, vagy az EURING online adatfeltöltő rendszerén (www.ring.ac) keresztül érkezett megkerülési értesítések útján küldik be a megfigyelési vagy kézrekerülési adatokat, amelyeket a Központ munkatársai kezelnek. A megkerülési adatok kódolásra kerülnek a Madárgyűrűzési Adatbankba, az értesítések a Madárgyűrűzési Központ digitális levéltárába kerülnek archiválásra.
- Külföldi társközpontok: EURING protokoll alapján küldött külföldi vonatkozású adatokat küldenek, amelyeket a Központ munkatársai dolgoznak fel, az előző pontban leírtak alapján.
- Archiv adatokhoz tartozó, már nem elérhető madárgyűrűzők és adatközlők.

Madárgyűrűzési adatbankból kiadásra/megosztásra kerülő alap és származtatott biotikai adatok:

- Adatfeldolgozást követően a megkerülési riportban az adott madár gyűrűzési és megkerülési adatai (kapják: az adott madár gyűrűzője és a megkerülés adatközlője).
- Magyarország Madarai: egységes szerkezetű, fajonként bontott adatbanki összesítések, diagramok és térképek (nyilvános: <http://www.mme.hu/magyarorszagmadarai>).
- Tringa felhasználók számára belépést követően elérhető összesítések:
 - Magyarországon gyűrűzött madarak évenkénti száma 1951-től (madárfajonként, éves bontásban).
 - Gyűrűzői aktivitás 1951-től (madárgyűrűzőkként, éves bontásban).
 - A Magyar Madárgyűrűzési Adatbank madárfajonkénti és adattípusonkénti összesítése 1908-tól.
 - A Magyar Madárgyűrűzési Adatbank évenkénti és adattípusonkénti összesítése 1908-tól.
- Éves jelentés szakminisztérium és szakhatóság részére (gyűrűzési alapadatok).
- Éves jelentés összesítések.
- EURING adatbankba történő adatmigráció. Gyakoriság: évente. Érintett adatok: Magyar gyűrűs madarak (1908-tól, függetlenül a gyűrűzési országtól) kézrekerülési és a 10 km-en túli elmozdulású megfigyelései és visszafogásai, valamint az ezekhez tartozó gyűrűzési adatok, az EURING szabvány alapján. Az EURING adatbankból történő adatigénylésekkel kapcsolatos alapelvek és szabályok: <https://eurring.org/data-and-codes/obtaining-data>

A Madárgyűrűzési Központban tárolt személyes adatok

A madárgyűrűzési engedéllyel kapcsolatos hatósági ügyek, valamint a madárgyűrűzőkkel történő kapcsolattartás érdekében a Madárgyűrűzési Központ a madárgyűrűzők alábbi személyes adatait tartja nyilván, a madárgyűrűzők írásos nyilatkozattételben foglalt engedélyével:

- Levéltári szinten: a szakminisztérium által kiállított madárgyűrűzési bizonyítvány példánya vagy másolata (tartalmazza: név, anyja neve, születési dátum, személyi igazolvány száma a bizonyítvány kiállításakor).

- Adatbázis szinten:
 - Személyes adatok: név, születési dátum.
 - Elérhetőségek: e-mail cím (Tringa rendszerbe való belépéssel megegyezően), postai értesítési cím, mobil telefonszám.

Érzékeny és fokozottan érzékeny fajok adataira vonatkozó különös szabályok

A Tringa rendszer a szabályzat II. mellékletében felsorolt fokozottan érzékeny madárfajok gyűrzési helyadatait nem jeleníti meg pontosan. Csak a gyűrzési adathoz tartozó település nevét jeleníti meg (a pontos helymegjelölést, a gyűrző által megadott kül- vagy belterületi nevet nem), valamint a gyűrzési hely geokoordinátájának a másodperc részét levágja. Ez érvényes a megkerülési értesítésekre, a Tringa felületén megjelenő térképekre, valamint az adat letöltésekre.

Harmadik fél részére történő adatkiadások elbírálása:

Madárgyűrzési adatbankot érintő adatkérés esetén az MME általános adatigénylési protokollja érvényes.

Bírálok: MME Madárgyűrző és Vonuláskutató Szakosztály vezetősége. Szükség esetén a bírálatba be kell vonni további döntéshozókat a szabályzat 7. pontja alapján.